

KULK 17108/2015

V Liberci dne 25. února 2015

Vážená paní,

Liberecký kraj na základě provedené administrativní kontroly INTERIM s žádostí o platbu č. LB/1070/IS/A/PRK/01 k projektu registrační číslo CZ.1.13/1.1.00/19.01070 „Přeložka komunikace II/592 Chrastava – II. etapa“ obdržel datovou schránkou dne 18. 2. 2015 pod čj. RRSV 2535/2015 Protokol o výsledku kontroly provedené na základě § 8a zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů. Předmětem byla kontrola hospodaření s veřejnými prostředky ve smyslu zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů, dle ustanovení § 11 odst. 2 až 4 tohoto zákona, v souvislosti s plněním podmínek vyplývajících ze Smlouvy o poskytnutí dotace č. LB/1070/S uzavřené dne 1. 12. 2010.

V rámci kontroly bylo mimo jiné identifikováno následující kontrolní zjištění, které je uvedené v zaslaném Protokolu o kontrole č. j. RRSV 2535/2015, a to „Způsobilost stavebního objektu č. 205 – Rekonstrukce lávky pro pěší – porušení rozpočtové kázně“.

Dle názoru kontrolní skupiny mají být výdaje spojené s tímto SO205 zařazeny do nezpůsobilých výdajů projektu, protože se jedná o výdaje, které byly vynaloženy v rozporu s přílohou č. 8 PPŽP – Metodika způsobilých výdajů pro ROP SV. Oblast podpory 1.1 Rozvoj regionální silniční dopravní infrastruktury je zaměřena zejména na výstavbu silnic II. a III. třídy, včetně obchvatů měst a obcí, a do způsobilých výdajů mohou být zařazeny i součásti a příslušenství pozemních komunikací podle § 12 a 13 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, a to v návaznosti na výstavbu, modernizaci či rekonstrukci pozemní komunikace nebo při odstranění bodových závad.

Liberecký kraj v návaznosti na text uvedený na str. 4 Protokolu nemůže souhlasit s tvrzením kontrolní skupiny, že se:

- „však jedná o pěší lávku přes řeku, která nesouvisí s danou komunikací a není vyvolanou investicí,“
- „nejedná o součást silnice nebo místní komunikace, ale jde o samostatný stavební objekt.“

Liberecký kraj k tomuto tvrzení kontrolní skupiny a k způsobilosti výdajů týkající se tohoto stavebního objektu podává následující vysvětlení:

Dne 29. 4. 2010 byl zaregistrován na Územním odboru realizace programu v Liberci (dále jen ÚORP) projekt „**Přeložka komunikace II/592 Chrastava – II. etapa**“. Součástí tohoto projektu byl i SO 205 „Rekonstrukce lávky v km 0,560“ jako způsobilý výdaj projektu, a to pod kódem 01.03.04. Projekt prošel kontrolou ze strany poskytovatele dotace a ten nevzněl

k způsobilosti výdajů týkající se tohoto stavebního objektu žádný dotaz, ani nebyl tento stavební objekt posouzen ze strany poskytovatele dotace jako nezpůsobilý výdaj.

V období srpen - září 2010 probíhalo výběrové řízení na zhotovitele stavby, které bylo zakončeno uzavřením smlouvy o dílo se zhotovitelem stavebních prací. Součástí výběrového řízení byl i stavební objekt SO 205. Na základě výběrového řízení na zhotovitele stavby byl rozpočet projektu aktualizován.

I zde prošel proces výběrového řízení kontrolou ze strany poskytovatele dotace a ten nevznesl k způsobilosti výdajů týkající se tohoto stavebního objektu i ceny žádný dotaz, ani nebyl tento stavební objekt posouzen ze strany poskytovatele dotace jako nezpůsobilý výdaj.

Dne 1. 12. 2010 byla uzavřena smlouva o poskytnutí dotace, tj. 7 měsíců od podání žádosti o dotaci (29. 4. 2010). Ani za tuto dobu nevznesl poskytovatel dotace k způsobilosti výdajů týkající se tohoto stavebního objektu i ceny žádný dotaz, ani nebyl tento stavební objekt posouzen ze strany poskytovatele dotace jako nezpůsobilý výdaj.

Ze strany žadatele byl od samého začátku tento stavební objekt posuzován a zařazen mezi způsobilé výdaje projektu, protože se jednalo o **vyvolanou investici**. Lávka pro pěší, která překonává řeku Jeřici, existovala a fungovala pro pěší, kteří jsou též účastníky silničního provozu, již před podáním žádosti o dotaci. Žadatel při výstavbě nové nábrežní zdi (SO 251) musel tuto lávku pro pěší snést, aby mohla proběhnout následující demolice opěrné zdi. Následně proběhla výstavba nové zdi, příprava pro uložení lávky a na konec samotné její osazení. Důvodem, proč musela být vybudována nová lávka, je ta skutečnost, že:

- došlo k výškové úpravě nivelety komunikace II/592 a tím i k související úpravě výšky nábrežní zdi,
- původní šikmé osazení lávky (jak je uvedeno v projektové dokumentaci) zbytečně zvyšovalo zatížení nábrežní zdi vodorovnými silami, proto bylo zvoleno kolmé osazení lávky, které mimo jiné snižuje riziko poškození vodorovnými silami a má tedy pozitivní dopad na životnost nábrežní zdi,
- při osazení lávky kolmo je délka nové lávky kratší než délka původní lávky.

Z uvedených důvodů je zřejmé, že původní lávku nebylo možné „jednoduše vrátit na místo“.

V listopadu roku 2011 byla silnice otevřena pro provoz, jak vozidel, tak pěší, byla podána monitorovací zpráva s žádostí o platbu a opět ze strany poskytovatele dotace nevzešel k způsobilosti výdajů týkající se lávky pro pěší žádný dotaz, ani nebyl tento stavební objekt posouzen ze strany poskytovatele dotace jako nezpůsobilý výdaj.

K výše uvedenému dále Liberecký kraj uvádí, že dle **technické normy ČSN 73 61 10 Navrhování místních komunikací při projektování a následné realizaci** musí investor zajistit nejen podmínky pro provoz vozidel, ale podmínky i pro provoz pěších.

Citace z normy:

„Průjezdni úseky silnic obcemi jsou zpravidla součástí silniční sítě a též hlavními komunikacemi v obcích. V návrhu průjezdních úseků silnic musí být v rovnováze podmínky jednotlivých druhů dopravy (chodců, cyklistů, veřejné hromadné, individuální automobilové, dynamické, statické). Rovnováha podmínek znamená přerозdělování dopravních ploch v zájmu bezpečnosti všech druhů dopravy, zejména chodců a cyklistů, v zájmu preference veřejné dopravy a také v zájmu dopravy statické. Uspořádání dopravního

prostoru má být takové, aby řidiče psychologickou motivací a stavebními opatřeními vedlo k chování z hlediska bezpečnosti žádoucím, zejména k volbě přiměřené rychlosti.“

Žadatel o dotaci ve spolupráci s Městem Chrastava vystavěl v rámci tohoto projektu **nový chodník - SO 108.2 (nezpůsobilý výdaj) a musel zachovat místo** pro převedení chodců přes řeku Jeřici z důvodu bezpečnosti pěších podél silnice II/592. Tvrzení, že lávka nesouvisí s danou komunikací, tedy není pravdivé a není pravdivé ani to, že se jedná **pouze** o pěší lávku přes řeku. Jak již bylo uvedeno výše, **jednalo se o vyvolanou investici z důvodu existence této lávky již před samotnou realizací projektu, z důvodu demolice stávající nábrežní zdi**, která byla v rámci projektu nahrazena novou nábrežní zdí, a dále **z důvodu návaznosti na změněnou niveletu a minimalizace namáhání nábrežní zdi vodorovnými silami osazením nové lávky kolmo. Rozměry lávky pro pěší (staticky ověřené z hlediska únosnosti a použitelnosti jak v podélném, tak i v příčném směru) a její založení (navržené tak, aby bylo minimalizováno nepříznivé namáhání opěrných zdí, zejména vodorovnými silami) musely být nadimenzovány tak, aby byly v souladu s hydrotechnickým výpočtem pro hladinu Q100, jelikož se celá lokalita nachází v záplavovém území.** Dále je k tomuto nutné dodat, že lávka pro pěší je a zůstává v majetku žadatele po celou dobu udržitelnosti projektu.

Město Chrastava, které bylo spoluinvestorem stavby – plátce „nových“ stavebních objektů, které nemohly být uznány jako způsobilé, k tomuto sděluje následující:

- II. etapa přeložky silnice II/592 byla vybudována v místě ulice Pobřežní, která byla místní komunikací „MK 003b“ v majetku Města Chrastava. Tato místní komunikace sloužila pouze pro místní - lokální dopravu, protože tranzitní doprava vedla přes historické centrum města. Pěší provoz na této místní komunikaci nebyl oddělen od automobilové dopravy, lidé chodili podél komunikace po nezpevněné krajnici, nicméně využívali stávající lávku pro pěší v rámci podmínek, které v této době byly na této místní komunikaci historicky dané. Lávka byla součástí přístupové cesty na autobusové nádraží v Chrastavě, a to zejména pro děti z blízké základní školy. Zachování lávky proto bylo pro město Chrastava naprosto stěžejní a nepřicházela v úvahu jiná varianta než její obnovení v původním místě.
- Původní lávka byla založena pevně v nábrežní zdi, jež byla základním opěrným prvkem komunikace. Tato skutečnost spolu s konstrukčním řešením původní lávky (příhradová oblouková konstrukce neumožňující její zkrácení) neumožňovaly (vzhledem k výškové změně a úhlu natočení k nábrežní zdi) jinou ekonomicky přijatelnou možnost, než instalaci jiného tělesa lávky na nově vybudované založení lávky na nové opěrné zdi.
- **Pokud by Liberecký kraj, jakožto investor stavby, nezařadil výstavbu lávky pro pěší mezi „uznatelné náklady“ stavby, tzn., že by se výstavba lávky nestala vyvolanou investicí, mohl by se investor stavby dopustit porušení rozpočtové kázně v důsledku porušení povinností stanovených právními předpisy, tj. např.:**

Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech

§ 22 odst. 2:

„(2) Neoprávněným použitím peněžních prostředků podle odstavce 1 (poskytnutých z rozpočtů poskytnutých z rozpočtů územního samosprávného celku, městské části hlavního města Prahy, Regionální rady regionu soudržnosti nebo

svazku obcí) je jejich použití, kterým byla porušena povinnost stanovená právním předpisem, přímo použitelným předpisem Evropské unie, veřejnoprávní smlouvou nebo při poskytnutí peněžních prostředků podle zvláštního právního předpisu. Dnem porušení rozpočtové kázně je den, kdy byly poskytnuté peněžní prostředky neoprávněně použity nebo den jejich připsání na účet příjemce u dotací poskytovaných zpětně. **Za neoprávněně použití peněžních prostředků podle odstavce 1 se považuje také**

a) porušení povinnosti, která souvisí s účelem, na který byly peněžní prostředky poskytnuty, stanovené právním předpisem, přímo použitelným předpisem Evropské unie, veřejnoprávní smlouvou nebo při poskytnutí peněžních prostředků podle zvláštního právního předpisu, ke kterému došlo po připsání peněžních prostředků na účet příjemce“

Zákon č. 183/2006 Sb., stavební zákon:

§ 141, Opatření na sousedním pozemku nebo stavbě

„(1) **Pro vytvoření podmínek k provedení stavby** nebo její změny, nutných zabezpečovacích prací, nezbytných úprav, udržovacích prací a k odstranění stavby nebo zařízení **může stavební úřad uložit těm,** kteří mají vlastnická nebo jiná věcná práva k sousedním pozemkům či stavbám na nich, **aby umožnili provedení prací ze svých pozemků nebo staveb, pokud mezi zúčastněnými osobami nedošlo k dohodě.** Účastníkem řízení je ten, v jehož prospěch má být povinnost uložena, a ten, z jehož pozemku nebo stavby mají být práce prováděny.

(2) **Ten, v jehož prospěch byla povinnost podle odstavce 1 uložena, musí dbát, aby co nejméně rušil užívání sousedních pozemků nebo staveb a aby prováděnými pracemi nevznikly škody, kterým je možno zabránit. Po skončení prací je povinen uvést sousední pozemek nebo stavbu do předchozího stavu;** nesplní-li tuto povinnost nebo nedojde k jiné dohodě, postupuje se podle obecných právních předpisů o náhradě škody.“

§ 152, Stavebník

„(1) **Stavebník je povinen dbát na řádnou přípravu a provádění stavby;** tato povinnost se týká i terénních úprav a zařízení. **Přitom musí mít na zřeteli zejména ochranu** života a zdraví osob nebo zvířat, ochranu životního prostředí a **majetku, i šetrnost k sousedství.** K tomu je povinen zajistit provedení a vyhodnocení zkoušek a měření předepsaných zvláštními právními předpisy. Tyto povinnosti má i u staveb a jejich změn nevyžadujících stavební povolení ani ohlášení nebo u jiného obdobného záměru, například zřízení reklamního zařízení. U staveb prováděných svépomocí je stavebník rovněž povinen uvést do souladu prostorové polohy stavby s ověřenou projektovou dokumentací. O zahájení prací na stavbách osvobozených od povolení je povinen v dostatečném předstihu informovat osoby těmito pracemi přímo dotčené.“

Zákon č. 89/2012 Sb., Nový občanský zákoník:

§ 1004

„(1) **Je-li držitel prováděním stavby ohrožen v držbě nemovité věci** nebo může-li se pro to důvodně obávat následků uvedených v § 1013 **a nezajistí-li se proti němu**

stavebník cestou práva, může se ohrožený držitel domáhat zákazu provádění stavby. Zákazu se držitel domáhat nemůže, jestliže ve správním řízení, jehož byl účastníkem, neuplatnil své námitky k žádosti o povolení takové stavby, ač tak učinit mohl.

(2) Dokud není o záležitosti rozhodnuto, může soud zakázat, aby se stavba prováděla. Hrozí-li však přímé nebezpečí, nebo dá-li žalovaný přiměřenou jistotu, že věc uvede v předešlý stav a nahradí škodu, ale žalobce jistotu za následky svého zákazu nedá, soud nezakáže, aby se zatím v provádění stavby pokračovalo, ledaže zákaz odůvodňují okolnosti případu.“

§ 1022

„(1) Nemůže-li se stavba stavět nebo bourat, nebo nemůže-li se opravit nebo obnovit jinak než užitím sousedního pozemku, má vlastník právo po sousedovi požadovat, aby za přiměřenou náhradu snášel, co je pro tyto práce potřebné.

(2) Žádosti nelze vyhovět, převyšuje-li sousedův zájem na nerušeném užívání pozemku zájem na provedení prací.“

Vyhláška č. 499/2006 Sb., o dokumentaci staveb

Příloha 6 – Rozsah a obsah dokumentace pro provádění stavby:

„A.3 Údaje o území

a) rozsah řešeného území,

b) údaje o ochraně území podle jiných právních předpisů¹⁾ (památková rezervace, památková zóna, zvláště chráněné území, záplavové území apod.),

c) údaje o odtokových poměrech,

d) údaje o souladu s územně plánovací dokumentací, nebylo-li vydáno územní rozhodnutí nebo územní opatření, popřípadě nebyl-li vydán územní souhlas,

e) údaje o souladu s územním rozhodnutím nebo veřejnoprávní smlouvou územní rozhodnutí nahrazující anebo územním souhlasem, popřípadě s regulačním plánem v rozsahu, ve kterém nahrazuje územní rozhodnutí, s povolením stavby a v případě stavebních úprav podmiňujících změnu v užívání stavby údaje o jejím souladu s územně plánovací dokumentací,

f) údaje o dodržení obecných požadavků na využití území,

g) údaje o splnění požadavků dotčených orgánů,

h) seznam výjimek a úlevových řešení,

i) seznam souvisejících a podmiňujících investic,

j) seznam pozemků a staveb dotčených prováděním stavby (podle katastru nemovitostí).“

Příručka pro žadatele a příjemce verze 18.0

Str. 98, kap. 9. Vymezení pojmů:

„ZPŮSOBILÉ VÝDAJE

Výdaj vynaložený v souladu s cíli oblastí podpory operačního programu. Způsobilost výdajů je upravena v článku 56 Nařízení rady (ES) č. 1083/2006 a také metodickou příručkou, která tvoří soustavu dokumentů nutných pro implementaci ROP SV.“

Příručka pro žadatele a příjemce verze 18.0, Příloha č. 8 - Metodika způsobilých výdajů pro ROP SV

Str. 7, kap. 1.1 Vymezení základních pojmů, podkap. Nezpůsobilé výdaje, odsek 1:

„- výdaje, které nemají prokazatelně přímou vazbu na projekt a nejsou nezbytné pro realizaci projektu“

Str. 40, kap. 5.2 Výklad ke způsobilým výdajům, Hlavní způsobilé výdaje, odst. 2:

„Způsobilost výdajů je podmíněna vlastnictvím příjemce, a to po dobu realizace projektu a po dobu minimálně 5 let od finančního ukončení projektu (*údržba majetku může být smluvně převedena na jiný subjekt*). **Výdaje do cizího majetku jsou způsobilé jen tehdy, jde-li o uvedení do původního stavu (na úroveň stávajícího technického řešení) resp. o odstranění očekávaného poškození způsobeného realizací projektu** (např. *poškození komunikací vlivem zesíleného provozu po objízdných trasách*). Předpokládané výdaje do cizího majetku musí být v projektu popsány, řádně zdůvodněny a vyčísleny.

Pokud je rekonstruována stávající vozovka pozemní komunikace zvýšením nivelety vozovky nebo rozšířením vozovky takovým způsobem, že to má vliv na funkci stávajících chodníků, nezpevněných pásů a ostrůvků, které nejsou ve vlastnictví příjemců, mohou být tyto úpravy (situace musí být dostatečně popsána v předkládaném projektu) zahrnuty do rekonstrukce (jako způsobilé výdaje), ale jen v nezbytném rozsahu, který zajistí stávající funkci těchto ploch.“

Poznámka: Za takovýto „chodník“ lze v tomto případě považovat i lávku pro pěší, která před tím zpřístupňovala sousední pozemek přes řeku a která musela být vlivem změny nivelety komunikace a zároveň změnou výšky nábrežní zdi odstraněna a nahrazena lávkou novou, jelikož ta stávající nemohla být vzhledem k její délce, typu konstrukce a jejího uložení následně použita.

Str. 41, kap. 5.3. Nezpůsobilé výdaje, odsek 3:

„- v případě přeložky komunikace mimo původní trasu nelze v rámci modernizace / rekonstrukce realizovat **chodníky a zařízení, které ve smyslu zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, nepatří mezi součásti modernizované/ rekonstruované komunikace, s výjimkou nutného komunikačního připojení sousedních nemovitostí, pokud je jim stávající komunikační připojení stavbou likvidováno** (situace musí být dostatečně popsána v předkládaném projektu)“

Na základě výše uvedených skutečností Liberecký kraj, jakožto žadatel o dotaci, nesouhlasí s tím, aby výdaje spojené se SO 205 byly považovány jako výdaje nezpůsobilé.

Liberecký kraj na základě výše uvedených skutečností žádá o přehodnocení závěru kontroly a následné vyplacení dotace v nekrácené výši.

S pozdravem

Přílohy:
4x snímek

Vážená paní
Ing. Simona Malá
Úřad Regionální rady
Územní odbor realizace programu
Masarykova 542/18
460 01 Liberec